

pútnický list

jún
2019

ISSN 2644-4526

aktuality a zaujímavosti pútnického turizmu na Slovensku

Púte k Božskému Srdcu Ježišovmu...

Sološnica

Púte k Božskému Srdcu Ježišovmu v Sološnici sa viažu k 11. marcu 1945, kedy vtedajší starosta obce Jozef Velšmid za prítomnosti obecného zastupiteľstva a celej obce zložil sľub, že ak Božské Srdce zachráni obec od zničenia pri prechode fronty, nedeľa po oktáve Božieho Tela a Krvi bude v dedine obecným sviatkom a na počesť Božského Srdca postaví obec kaplnku a Sološničania budú rozširovať v rodinách a po okolí úctu k Božskému Srdcu Ježišovmu.

Sološnica zostala pri prechode fronty neporušená a bez ujmy na životoch. Táto udalosť bola uznaná za tzv. Sološnický zázrak. Farníci dodržali sľub.

Kaplnku ako pomník záchrany vo fronte dal postaviť vdp. Ján Turza a 30. júna 1946 ju posvätil a Božskému Srdcu Ježišovmu zasvätil J. E. biskup Michal Buzalka.

Svedectvom skutočného zázraku je fakt, že pri posviacke kaplnky bolo prítomných viac ako 6 000 ľudí vďačných za dar života a vedomých si, že nešlo len o bežné vyslobodenie, ale o zásah Božského Srdca do života Sološničanov. Od roku 1946 (s výnimkou času vlády komunistického režimu) sa konajú púte do Sološnice zo susedných dedín a nedeľa po oktáve Božieho Tela a Krvi je skutočne sviatkom tak

veriacich ako aj neveriacich občanov Sološnice. Po sv. omši sa koná tradičný sprievod ku cti Božského Srdca po dedine. V presvedčení viacerých je Sološnica najmladším pútnickým miestom na Záhorí.

Zdroj <http://www.srdcepastiera.sk/solosnicky-zazrak/>

Tesárske Mlyňany

Púť k Božskému Srdcu Ježišovmu v Tesárskych Mlyňanoch prvýkrát v roku 1909 zorganizoval vdp. Ján Novotný, ktorý bol veľkým ctiteľom Božského Srdca Ježišovho.

Vo farnosti Tesárske Mlyňany pôsobil 23 rokov a bol jedným z veľkých obnoviteľov farnosti, pričom prispel najmä k jej duchovnej obnove.

V roku 1908 sa ako delegát za Ostrihomskú arcidiecézu – vikariát Trnava zúčastnil na kongrese o úcte k Božskému Srdcu Ježišovmu v Ríme. Pri tejto príležitosti si vyžiadal povolenie na verejnú úctu Božského Srdca pre Trnavu a pre svoju farnosť v Tesároch. Ako ctiteľ Božského Srdca a šíriteľ úcty k nemu 10. januára 1909 založil Oltárny spolok, ktorý v priebehu roka už mal 1145 členov. Pričom Tesáre a Mlyňany v roku 1910 mali 1430 obyvateľov.

V roku 1909 Ján Novotný zakúpil do farského kostola oltár Božského Srdca a prenosnú sochu Panny Márie. V tomto roku zorganizoval i slávnosť s eucharistickým sprievodom, čo bola prvá oficiálna púť k Božskému Srdcu Ježišovmu na Slovensku.

Od roku 1909 sa púte k Božskému Srdcu tradične konajú po tesársko-mlynianskych uliciach. Za niekoľko rokov sa poveseť tejto slávnosti rozšírila natolko, že do Tesárskych Mlyňan prichádzali pútnici v sprievodoch z okolia. K popularite procesie prispeli aj nástroje umučenia, ktoré kostolu venovala istá vdova. Tieto nástroje umučenia sa niesli v sprievode.

Tradičia púti k Božskému Srdcu Ježišovmu v Tesárskych Mlyňanoch aj napriek obmedzovaniu a prekážkam sa udržala aj po nástupe komunizmu. Nová kaplnka Božského Srdca Ježišovho bola postavená a vysvätená v roku 1994 biskupom Mons. Vladimírom Filom.

V roku 2009 si v obci pripomenuli vzácných 100 rokov putovania k BSJ. Sviatočné dni boli vyvrcholením ročnej duchovnej obnovy. Vyvrcholením osláv bola nedeľná svätá omša, ktorú celebroidal J. E. Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup. Po svätej omši nasledovala procesia po tesársko-mlynianskych uliciach. Na pamiatku výročia zasadil otec biskup „Viliamovu lipu“.

V tomto roku (2019) si v Tesárskych Mlyňanoch pripomínajú už 110. výročie púti k Božskému Srdcu Ježišovmu.

Zdroj: <http://tesarskemlynany.fara.sk//put.html>

V nenápadnom mestečku Paray-le-Monial v Burgunsku nenájdete ani dnes honosné katedrály, mraky turistov či rušný život. V starej časti mesta stojí jeho najkrajšia pamiatka, nádherná stará románska bazilika. Jej obraz sa zrkadlí v pokojnej rieke Bourbince a vytvára charakteristickú siluetu mesta.

Pôvodný, benediktínsky kláštor založil v r. 973 gróf Lambert zo Chalonu. V roku 999 bol podriadený kláštoru v Cluny. Stavba kláštorného kostola pochádza zo začiatku 12. storočia. Rozvoj kláštora i priláhlého mestečka síce ustal počas náboženských vojen v 16. storočí, ale od r. 1873 sa Kostol Navštívenia Panny Márie sa stal bazilikou a cieľom náboženskej púte.

Človek, ktorý prechádza mestom ako turista sa pýta: „Čo také zvláštne sa tu stalo? Nevidím nič mimoriadne.“ A predsa, práve tu Pán Ježiš zjavil skromnej rehoľníčke z rádu Navštívenia Panny Márie, sv. Margite Márii Alacoque (1647 – 1690) nádherné posolstvo Božej lásky a opýtal sa jej: „Chceš byť mojou priateľkou?“ Tu, kľáčiac pred svätostánkom, si môže každý uvedomiť silu a veľkosť Božej lásky. Keď niekedy počujeme pochyby o tom, či Boh potrebuje lásku ľudí, posolstvo z Paray-le-Monial jasne hovorí, že Boh túži po opätovanej láske. A tak v nás môže dozrievať osobné rozhodnutie, že aj ja chcem byť Ježišovým priateľom a odpovedať svojou láskou na jeho lásku.

Vplyv osvietenstva a krízy vo vzťahu spoločnosti a náboženstva, ktorý nastal koncom 19. st. a začiatok 20. st. v celej Európe nakrátko oslabil význam tohto pútnického miesta.

Nový duchovný potenciál sem priniesla **komunita Emmanuel**. Jej zakladateľ **Pierre Goursat**, veriaci laik, profesionálny filmový kritik, ctiteľ Eucharistie si zvolil toto miesto za srdce duchovnej spirituality novovznikajúcej komunity a začali sa tu konať pravidelné letné stretnutia jej členov a postupne sa obnovila aj tradícia zaniknutých pútí k Božskému Srdcu. Komunitu Emmanuel, ktorá svojou aktívnou činnosťou prispela k celkovému rozvoju Paray-le-Monial, tu v roku 1986 pozdravil aj pápež sv. Ján Pavol II.

Dnes je toto pútnické mesto opäť mestom Ježišovho Srdca. Je miestom, kde sa každý pútnik môže stretnúť s Bohom osobitným, jedinečným spôsobom. Paray-le-Monial pozýva každého veriaceho i neveriaceho, každého kto hľadá lásku, kto hľadá Boha, aby sem prišiel a počúval. Na svete, či v Európe, nie je veľa miest, ktoré sa prihovárajú s takou láskou k srdcu človeka, a preto sa sem naozaj oplatí prísť a zostať tu aspoň pár dní. Všetci sú očakávaní s radosťou.

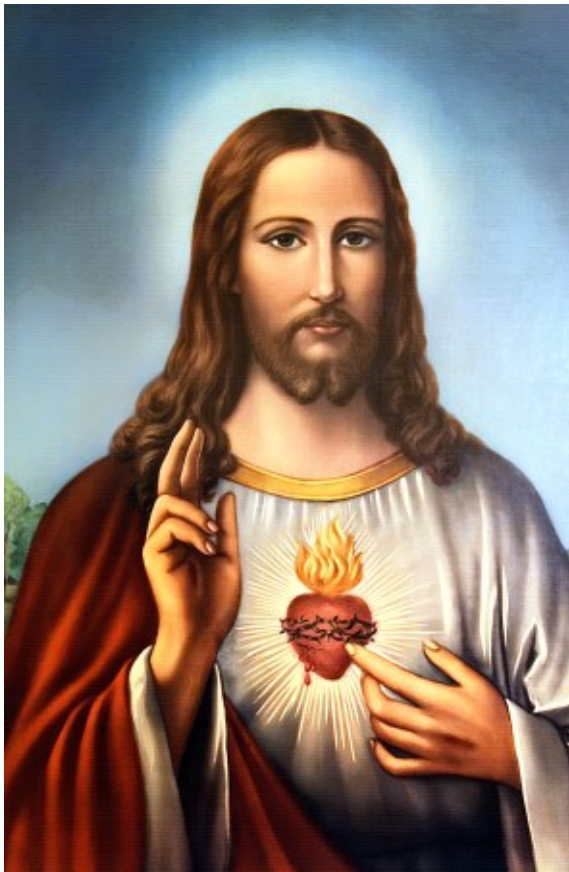
obrázok zdroj: Paray le Monial: www.tourisme-paraylemonial.fr

POZVANIE

pre jednotlivcov i pútnické miesta

VSTÚPTE do Asociácie pútnických organizácií a prispejte k rozvoju, obnove a osvete putovania na Slovensku. Získate podporu a spoluprácu organizácií, ktoré pôsobia v oblasti pútnictva, dobrovoľníkov, rozšírite si prístup k informáciám, možnosť prezentácie aktivít napr. na veľtrhoch, internete, FB...

HOVORÍME o: Úcte a sviatku Božského Srdca Ježišovho

I keď je úcta k Božskému Srdcu spájaná najmä so zázrakmi, ktoré sa udiali vo Francúzsku v 17.st, predsa nevychádza iba z nich. Prelína sa v dejinách Cirkvi, reholí, krajín i národov. Jej prvé počiatky či náznaky sa objavujú už v kresťanskom staroveku, avšak až do 12. storočia išlo o súkromné prejavy úcty. Medzi svätcov, ktorí prejavujú úctu Božskému Srdcu patrili: sv. Anselm (1033 - 1109), sv. Bernard (1090 - 1153), sv. Luitgarda (1182 - 1246), ctihodná Ida (1243 - 1300). Prvé cirkevne uznané zjavenia Božského Srdca sa udiali dvom cisterciánkam. Srdce sv. Gertrúdy z Helfty (1256 - 1302) prenikol lúč vychádzajúci z Najsvätejšieho Srdca a následne, keď vložila ruku do Ježišovho srdca vytiahla ju späť ozdobenú siedmymi zlatými prsteňmi. Koncom 13.st. napísala táto svätica aj invokácie litánií k Ježišovmu Srdcu. Jej spolusestra sv. Mechtilda z Hackebornu (1241 - 1299) tiež videla Ježišovo Srdce v jeho božskej i ľudskej podobe a klaňala sa vzdávajúc mu chválu a vďaku. Napriek týmto prvotným zjaveniam síce nedošlo k rozvoju všeobecnej úcty k Božskému Srdcu v celej Cirkvi, ale už od konca 13.st. bolo Ježišovo srdce vnímané ako oslávený symbol lásky Vteleného Slova k Bohu Otcovi a k ľuďom.

Od cisterciánov sa úcta k Božskému Srdcu preniesla k františkánom. Sv. František z Assisi (1182 - 1226), sv. Anton Paduánský (1195 - 1231) a najmä sv. Bonaventúra (1221 - 1274) sa hlásia k úcte Božského Srdca a následne túto úctu šíria ďalší členovia františkánskej rodiny: sv. Margita Kortonská (1247 - 1297), sv. Angela z Foligna (1246 - 1309), sv. Bernardín zo Sieny (1380-1444).

V Nemecku sa začala úcta k Božskému Srdcu šíriť v 14.st. zásluhou dominikánov. Jej šíriteľmi boli napr. sv. Henrich Suso (1295 - 1366) a Jan Tauler (1300 - 1361).

Medzi najstaršie modlitby patrí známa modlitba: Pozdravené buď Srdce Kráľa Najvyššieho.- Summi Regis Cor aveto, ktorej autorom je bl. Jozef Hermann. Existencia tejto modlitby nám dosvedčuje, že v 14.st. sa veriaci

zhromažďovali k pobožnostiam a úcta k Najsv. Srdcu už nebola len súkromnou záležitosťou zbožných jednotlivcov. Prvou zachovanou príručkou k uctievaniu Božského Srdca je spis - Phatera divini amoris od Jana Spravodlivého-Lansperge a bol vytlačený v roku 1573 v Paríži.

Spočiatku bola úcta k Božskému srdcu súčasťou pobožnosti k piatim Kristovým ranám, ale v 16.st. sa uctievanie Božského Srdca oddelilo od tejto pobožnosti a uctievalo sa samostatne i keď opäť skôr súkromne než verejne. V tomto období k rozšíreniu úcty k Božskému Srdcu prispelo aj šírenie spisov sv. Gertrúdy a významnou mierou sa zapájajú jezuiti, napr. sv. Peter Kanízius (1521 - 1597). Božskému Srdcu sa začína vedome preukazovať kult klaňania – adorácia telesného Srdca Ježišovho ako symbol jeho lásky – a to nielen v Európe, ale aj na misijných územiach po celom svete.

Od 16. st. sa začínajú objavovať **rôzne zasvätenia Božskému Srdcu. V roku 1585 je Najsvätejšiemu Srdcu zasvätený prvý kostol v Brazílii, v Cuaraoaru.**

Aj u nás sú kostoly zasvätené Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu (62). Na mnohých miestach bývajú púte alebo osobitné slávnosti na počesť Božského Srdca: v Trnave, v Ružomberku, v Hronskom Beňadiku, v Tesárskych Mlyňanoch.

Sv. Angela Merici (1474 - 1540) Božskému Srdcu zasvätila svoje prvé sestry uršulínky (1537). Podobný krok neskôr urobili aj: sv. Magdaléna Germainová (1599 - 1661), zakladateľka Sestier svätého Jozefa od Božej prozreteľnosti, sv. Jana Chézard de Matel (1596 - 1670), zakladateľka Sestier Vteleného Slova, a iní. Sv. Vincent z Pauly (1581 - 1660) a sv. Luisa de Marillac (1591 - 1660), spoluzakladatelia Dcér Božskej lásky, milosrdných sestier vincentiek, sa priblížili k tajomstvu Ježišovho Srdca prostredníctvom milosrdenstva. Dodnes sa zobrazujú s horiacim srdcom na dlani, pretože svojim charitatívnym pôsobením zjavili mnohým Božie milosrdenstvo.

Prvou krajinou, zasvätenou Božskému srdcu sa stalo Belgicko (r.1869), prvý pápež, ktorý sa zasvätil Božskému Srdcu bol Pius IX. (r. 1875) a **v roku 1899 bolo, prostredníctvom pápeža Leva XIII., po prvýkrát celé ľudstvo zasvätené Božskému Srdcu.** V súčasnosti sa zasvätenie ľudstva Božskému Srdcu opakovane obnovuje, a to počas sviatku Krista Kráľa. Tento úkon nariadil v encyklike Quas primas (r.1925) pápež Pius XI. Tak sa láska Najsv. Srdca spája s tajomstvom Kristovej vlády.

Vznik prvých kongregácií venovaných úcte Božského Srdca a významní ctiteľia Božského Srdca

V 17. st. je už úcta k Ježišovmu Srdcu pomerne rozšírená. Jezuita P. Gaspard Druzbecki (1590-1662) zostavil prvé malé oficium k Najsvätejšiemu Srdcu a napísal o Božskom Srdci deväť teologicky brilantných meditácií. V r.1617 Joseph de Paris (1577-1638) založil kongregáciu kalvárskych sestier (Benediktínky Panny Márie Kalvárskej) s poslaním pripravovať rozširovanie Božieho kráľovstva v ľudských srdciach tým, že sestry budú žiť v láske Ježišovho Srdca prebodnutého na kríži, rozjímať o tajomstve Ježišovho utrpenia a prostredníctvom jeho svätých rán dospievať k vnútornému poznaniu Božského Srdca. V tejto kongregácii sa Ježišovmu Srdcu po prvýkrát začala vzdávať spoločná verejná úcta. Sestry každý piatok uskutočňovali tzv. kalvárske cvičenia: meditovali o tajomstve otvoreného Ježišovho boku a počas soboty, v súcite s Pannou Máriou, si vyprosovali milosť, aby ich Matka Božia uviedla do Ježišovho Srdca, v ktorom by pre podiel na Kristovom utrpení boli strávené žiarom jeho horúcej lásky. Úcta kalvárskych sestier k Božskému Srdcu bola viazaná na širší rámec utrpenia Ježiša Krista a nevyužívali sa pri nej vonkajšie viditeľné znamenia.

Významným ctiteľom Božského Srdca v 17. st. bol **sv. Ján Eudes** (1601-1680). Založil kongregáciu kňazov eudistov s úmyslom osobitným spôsobom uctievať obdivuhodné Srdce Ježišovo a Máriino ako hlavných ochrancov a ako vzory, ktoré Boh daroval svojim deťom. Podobné poslanie mala aj ženská kongregácia sestier euditek a Spoločnosť obdivuhodného Srdca. Sv. Ján Eudes zostavil aj liturgické omšové texty a oficium. Po ich schválení francúzskymi biskupmi (r.1672) sa začal v ním založených kongregáciách sláviť sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Apoštolát v duchu sv. Jána Eudesu pokračoval aj po jeho smrti, úcta k Božskému Srdcu sa šírila aj medzi veriacimi, a tak sa prostredníctvom jeho diela cirkev pripravila na poslanstvo, ktoré jej Ježiš zveril cez zjavenia sv. Margite Márii Alacoque.

Sv. Margita Mária Alacoque (1648-1690) je v súčasnosti asi verejnosti najznámejšia ctiteľka Božského srdca. Príbeh zjavení, ktoré sa udiali tejto rehoľnej sestry v kláštore Navštívenia Panny Márie, mnohí z nás poznajú.

Vieme o nej, že sa narodila v r.1647 vo Francúzsku v dedine Lauthecour pri mestečku Verosvres. Jej otec bol kráľovským notárom v dedine a Margita bola piata zo siedmich detí. Meno Mária dostala pri birmovaní. Rodičia svoje deti už od útleho veku viedli k viere. Keď mala osem rokov, zomrel jej otec. Matka ju dala na výchovu do kláštora sv. Kláry v Charolles. Margita bola veľmi nábožná, veľa sa modlievala. Keď mala deväť rokov, dostala ťažkú chorobu. Nemohla sa vôbec pohnúť. Schudla na kosť a kožu. Nikto jej nevedel pomôcť. Sama hovorila, že sa uzdraví až vtedy, keď ju príbuzní a priatelia dajú pod ochranu Panny Márie. Dala Bohu sľub, že keď sa uzdraví, vstúpi do kláštora. Dva roky strávila na lôžku v kláštore a ďalšie dva roky doma. Keď sa uzdravila, začala viesť prísny život. Postila sa, rozjímalala, nosila kajúce rúcho a spávala na zemi. Okrem toho musela trpieť aj od svojich príbuzných – starej matky, tety a slúžky, ktoré riadili domácnosť, keďže jej matka bola slabá a chorá. Príbuzní sa k nim správali veľmi zle. Margitu ponižovali, nedávali jej jedlo ani šaty a o jej matku sa odmietali starať. Margita to všetko znášala bez ponosovania a sama sa starala o matku najlepšie, ako vedela. V rámci sebaumŕtvenia sa začala aj bičovať. Jej matka kvôli tomu plakala, zakázala jej bývať v osobitnej izbe a nútila ju, aby sa vydala. Nakoniec jej však nechala slobodu a Margita ako

dvadsaťštyriročná vstúpila do kláštora rehole Navštívenia Panny Márie, ktorý založil sv. František Saleský, v meste Paray-le-Monial v burgundskom kraji. V roku 1672 zložila prvé sľuby. Žila v prísnej chudobe a veľmi často kľačala pred Sviatosťou Oltárnou.

Dňa 27. decembra 1673 sa jej zjavilo v osľňujúcom lesku Božské Srdce. Práve vtedy kľačala pred Sviatosťou Oltárnou. Srdce bolo ovinuté trními a ozdobené krížom. Podľa jej vlastných slov sama bola naplnená nevýslovnou láskou. Druhé zjavenie mala v piatok v oktáve Božieho tela. Vtedy videla päť Kristových rán. Pritom počula hlas: „Nemôžeš mi preukázať väčšiu lásku, ako keď urobíš, čo som od teba žiadal, aby si rozšírila úctu k môjmu milujúcemu Srdcu. Len poníženosťou a utrpením sa môžeš stať dokonale hodná tejto milosti.“ Potom jej Spasiteľ ukázal svoje Božské Srdce a pokračoval: „Pozri, toto Srdce, ktoré tak veľmi milovalo ľudí, ktoré nič nešetřilo, ba aj samé seba strávil, len aby ukázalo svoju lásku. Namiesto vďačnosti sa mu však za odplatu od veľmi mnohých dostáva – nevďak. Preto od teba žiadam, aby prvý piatok po oktáve slávnosti môjho Božského tela bol ustanovený ako zvláštna slávnosť, aby sa v ten deň uctievalo moje Srdce slávnostným odprosovaním, a aby v ten deň ľudia pristupovali k sv. prijímaniu s tým úmyslom, aby sa vynahradiли nesčíselné zneuctenia, ktorých mu dostalo po ten čas, čo bolo vystavené na oltári.“

Po tomto zjavení Margita ťažko ochorela. Cítila v srdci nesmierny bôľ, ktorý ju už do smrti neopustil. Žiadny lekár jej nevedel pomôcť. Margita poslušne oznámila predstavenej, čo bolo treba. Predstavená a ostatné sestry jej však nechceli veriť a prenasledovali ju za to, že si vymýšľa. Margita sa snažila všetko v tichosti a pokore znášať. V nedeľu 16. júna 1675 sa jej zjavil Spasiteľ tretíkrát. Znova hovoril o tom, ako ľudia znevažujú jeho lásku a sviatosť. Žiadal Margitu, aby pristupovala prvý piatok každého mesiaca k sv. prijímaniu, aby tak podľa svojich síl naprávala urážky, ktoré postihnú v tom mesiaci Najsvätejšiu Sviatosť. Odvtedy každú noc zo štvrtka na piatok prežívala Margita smrteľnú úzkosť, ktorú mal Ježiš pred svojím umučením v Getsemanskej záhrade. Bola z toho všetkého zmätená, nevedela pochopiť, že si ju Ježiš vybral na takúto dôležitú úlohu. Boh jej však poslal do cesty múdreho a zbožného kňaza **Klaudia de la Colombière**, jezuitu, ktorý sa stal jej duchovným vodcom, tešiteľom a radcom. S jeho pomocou mohla potom uskutočniť, čo je Spasiteľ cez zjavenia povedal a kázal rozšíriť ďalej. V roku 1685 sa na dva roky stala predstavenou novíciek. Potom sa stala asistentkou predstavenej domu. V roku 1690 začala rozprávať o smrti. Prosila predstavenú, aby sa mohla na štyridsať dní utiahnuť a pripraviť na smrť. Predstavená sa tomu divila, pretože Margita netrpela na žiadnu viditeľnú chorobu. Na jeseň dostala zimnicu, no lekár hovoril, že choroba nie je nebezpečná. No ponížená mníška sa usmiala a povedala, že ani nezbadajú, kedy ju Boh odvolá. V chorobe si často pritisla kríž na prsia a vzývala Boha. Ráno 17. októbra 1690 si žiadala kňaza. Kňaz ju zaopatril a Margita zomrela v ten istý deň. Mala len štyridsaťtri rokov. Keď po viac ako sto rokoch otvorili jej hrob, mozog našli neporušený. Za blahoslavenú bola vyhlásená v roku 1864 a za svätú v roku 1920. Jej pozostatky odpočívajú pod hlavným oltárom kláštorného kostola v Paray-le-Monial.

O rozvoj úcty k Božskému Srdcu v celej Cirkvi sa aj po smrti sr. Margity Márie Alacoque naďalej verne snažil sv. Klaudius de la Colombière. Túto snahu podporovali mnohé významné osobnosti, napr. aj anglická kráľovná, avšak kvôli odporu Kongregácie pre rítus sa to v tej dobe ešte neuskutočnilo.

Na začiatku 18.st šírili úctu k Božskému Srdcu sv. Ludovít Maria Grignon z Mantfortu (1673-1716). V r.1720-1722 niekoľko francúzskych biskupov zaviedlo vo svojich diecézach sviatok Božského Srdca. **Prvý, Rímom oficiálne povolený, sviatok Božského Srdca sa slávil roku 1765.** Pápež Klement XIII. ho povolil poľským biskupom a arcibratstvu Najsvätejšieho Srdca v Ríme, a to na piatok po oktáve Božieho tela. **Sviatok Božského Srdca Ježišovho bol v celej Cirkvi zavedený počas pontifikátu Pia IX. v r. 1856 a v r.1889 z nariadenia pápeža Leva XIII. bol povýšený na slávnosť prvej triedy, zároveň boli v tomto čase schválené aj litánie k Najsv. Srdcu Ježišovmu.** Pobožnosť k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu sa tak rozšírila do celej Cirkvi a ku koncu 18. st. už milióny ľudí vzdávalo úctu k Božskému Srdcu.

Medzi najvýznamnejšie učiteľské dokumenty patrí **encyklika Haurietis aquas** (Pius XII., 1956). Je to kompletný dokument doktríny týkajúcej sa kultu Božského Srdca. Táto encyklika ho definitívne zbavuje polemických pozostatkov jansenistov zo 16.st, ktorí z doktrínálnych dôvodov odmietali kult Božského Srdca, lebo ho považovali za príliš ľudskú stránku Ježiša.

Podľa encykliky, príjemcom kultu Božského Srdca je sám Ježiš. Jeho Srdce je prirodzeným symbolom jeho lásky a celého citového života, t. j. jeho lásky k Otcovi a k ľuďom.

V dnešnej dobe virtuálnych vzťahov sa nám prostredníctvom adorácie Najsv. Srdca ponúka možnosť opäť spoznávať osobnú tvár Boha, prežívať modlitbu ako dialóg a rozvíjať zrelý duchovný vzťah ku Kristovi.

Mnohí kresťania sa stávajú dezorientovaní súčasným náboženským synkretizmom, ktorý kladie na rovnakú rovinu rôzne náboženstvá, vzájomne ich zmiešava, vytvárajúc obraz boha "rovnakého" pre všetkých, boha všeobecného a neosobného. Lahko sa stáva, že prvé prikázanie (miluj Boha z celého srdca) nežijú, lebo je ťažké milovať niekoho, koho osobne nepoznáme, alebo s ním nemáme skúsenosť. Orientujú sa teda na druhé prikázanie (miluj blížneho), ktoré sa často na miesto každodennej lásky, vysvetľuje ako neľahký cirkevný aktivizmus. Kult Božského Srdca nám pomáha usporiadať naše aktivity, pripomínajúc, že jedine Boh nám môže pomôcť žiť a opravdivo milovať nášho blížneho, ktorý nie je vždy ten najvládnejší. Dôvernosť, ktorá sa rodí z modlitby, nám pripomína, že naše skutky sú sice dôležité, ale to, čo nás spasí je Božia láska, jedine Božia láska k nám.

Prisľúbenia Božského Srdca pre tých, čo ho budú uctievať:

1. Dám im všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Vnesiem pokoj do ich rodín.
3. Poteším ich v trápeniach.
4. Stanem sa im bezpečným útočiskom v živote a najmä v hodine smrti.
5. Vylejem hojnosť požehnaní na všetky ich podujatia.
6. Hriešnici nájdu v mojom Srdci zdroj milosti a nekonečné more milosrdenstva.
7. Lahostajné duše sa stanú horlivými.
8. Horlivé duše dosiahnu veľkú dokonalosť.
9. Požehnám tiež domy, kde bude vystavený a uctievaný obraz môjho Najsvätejšieho Srdca.
10. Kňazom dám dar, že obrátia aj najzaťažšie Srdca.
11. Mená tých, čo budú šíriť túto úctu, budú zapísané v mojom Srdci a nebudú z neho nikdy vytreté.
12. Všetkým, ktorí pristúpia k sv. prijímaniu na prvý piatok počas deviatich mesiacov nepretržite po sebe, sľubujem milosť pokánia pri zomieraní – nezomrú v nemilosti, ani bez sviatostí. Moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v posledných chvíľach života.

zdroje: www.emmanuel.cz, www.oscadnica.fara.sk, www.kolbeweb.sk, sk.wikibooks.org, www.zivotopisysvatych.sk, sk.wikipedia.org

Dejiny úcty Božského Srdca v gréckokatolíckej cirkvi.

Úcta k Božskému Srdcu je trvalou súčasťou liturgickej praxe a ľudovej zbožnosti aj gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Už v roku 1892 bol v Ríme schválený text **akatistu**, teda hymnickej pobožnosti, typickej pre byzantský obrad, **venovaný úcte Božského Srdca**. V roku 1903 boli schválené aj ostatné liturgické časti. Ordinariát susednej Lvovskej metropolie schválil pobožnosť k Božskému Srdcu v roku 1903 a 1911. Ordinariát Peremyšlskej eparchie aproboval roku 1922 **moleben** (forma pobožnosti) **k úcte Božského Srdca**. Podobne tomu bolo aj u neslovanských východných katolíkov. Už od roku 1893 existuje akatist k Božskému Srdcu v gréčtine, ktorý bol neskôr preložený aj do arabčiny. Rumunská verzia vznikla roku 1933 a bola schválená gréckokatolíckym ordinariátom v Oradei. Takisto v Rumunsku bol roku 1931 vydaný eucharistický moleben v značne latinizovanej forme.

Veľký **ukrajinský metropolita Andrej Šeptyckij** publikoval v roku 1940 dekrét arcibiskupského konzistória na túto tému. Vyslovene v ňom uvádza: „Nasledujúc príklad latinskej cirkvi, aj my zavádzame, vychádzajúc z už existujúceho zvyku, sviatok Božského Srdca. Je pravda, že ani ordinariát, ani biskup, ani arcibiskupské konzistórium nemôžu zavádzať nové sviatky, ale majú právomoc neprekázať tým, ktoré boli zavedené zvykom. V tomto zmysle aj naše arcibiskupské konzistórium môže mlčky schváliť prax, ktorá je už zavedená v kláštoroch Rádu svätého Bazila a v mnohých farských chrámoch.“

Veľkým šíriteľom úcty k Božského Srdcu v Prešovskej a Mukačevskej eparchii (teda na území dnešného Slovenska) bol v prvej polovici 20. stor. **prešovský biskup bl. Pavel Peter Gojdič OSBM** spolu s Rádcom otcov baziliánov. Moleben k Božskému Srdcu sa stal medzi gréckokatolíckymi veriacimi veľmi obľúbenou pobožnosťou, ktorá sa zvykla spievať počas mesiaca júna.

V r.1944-45 bol v Ríme schválený nový formulár sviatku v staroslovenčine. Nepoužíva sa v ňom označenie „Božské Srdce“ a vynecháva sa aj zmienka o zjaveniach sv. Margite Márii Alacoque. Súčasne sa prikazuje svätiť tento sviatok v piatok po druhej nedeli po zoslaní Svätého Ducha.

K histórii úcty Božského Srdca patrí aj skutočnosť, že pápež Pius XI. 22. februára 1936 schválil nasledovný úmysel apoštolátu modlitby: „Aby sa úcta k Božskému Srdcu rozšírila aj v rozsiahlych oblastiach Ruska.“ Na druhej strane aj horliví vyznávači úcty Božského Srdca z radu východných katolíkov zoči-voči už zavedenému zvyku si kladli otázku, či tento zvyk treba pokladať za výsledok latinizácie, protirečiaci pravej tradícii východnej cirkvi, alebo je treba tento kult všemožne podporovať. Aj medzi skutočnými znalcami sa totiž na túto tému vyskytujú často veľmi protichodné mienky. U nás dobre známy **jezuita, páter Tomáš Špidlík**, špičkový odborník na tému východnej duchovnosti, venoval tejto otázke rozsiahlu štúdiu s názvom „Srdce, symbol jednoty“. Približuje v nej biblický pojem a použitie slova srdca. Svoju štúdiu uzatvára nasledovne: „Nemožno poprieť, že v minulosti sa napáchalo dosť omylov voči východným kresťanom, nútiac ich, aby si „adaptovali“ pre ich obrad mnohé formy latinských pobožností. Mnohé z týchto „adaptácií“ sa čoskoro ukázali príliš násilné a nezlučiteľné s ich liturgickou a duchovnou formáciou. Čo sa týka kultu Božského Srdca, ak sa samotní východní kresťania cítia priťahovaní touto formou zbožnosti, záleží na nich, aby uvážili vhodnosť jej šírenia. Treba mať na pamäti, že nie je možné považovať za všeobecne platný prototyp akýkoľvek latinský výrazový prostriedok. Nesmieme zabúdať, že východná tradícia vo vzťahu k otázke „srdca“ je oveľa bohatšia ako západná. Študujúc ju, otvárajú sa nové horizonty a nové možnosti pre tzv. „teológiu srdca“, ktorej potreba sa dnes začína nástojčivo cítiť tak na Východe ako aj na Západe.“

Všetci poznáme našich prvých vierozvestcov a národných patrónov sv. Cyrila a Metoda. V Čechách sú známi svätí českí králi: sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Anežka, sv. Zdislava. Na Slovensku zase poznáme sv. Andreja Svorada a sv. Beňadika. Avšak do rady našich „zemských“ ochrancov a dobrodincov patria, hoci možno teraz verejnosti menej známe, predsa len významné osobnosti cirkevných dejín. Predstavíme Vám dvoch výnimočných mužov, šľachticov, ktorých sviatky si pripomínáme v tomto mesiaci.

Sv. Norbert (1082-1134) je zakladateľom premonštránskeho rádu a vo svojej dobe ho volali anjelom pokoja. Patrí k významným českým patrónom, hoci nepochádza a ani nežil na tomto území. Jeho najstarší životopis, napísaný okolo r. 1155, uvádza, že pochádzal zo starobylého šľachtického rodu. Narodil sa pravdepodobne okolo 1082 v Xantene v Severnom Porýní v Nemecku. V mladosti žil veľmi svetsky a uprednostňoval pohodlie. Z komfortu, ktorý mu poskytoval domov, sa dostal na nemecký kráľovský dvor, kde sa veľmi rád zabával. Nemal výčitky svedomia z porušovania pravidiel, a to ani cirkevných. Dôležité preňho bolo zabezpečiť si úspech na dvore. Bol veľmi ctižiadostivý, a tak sa stal poradcom svojho bratranca cisára Henricha V., ale v r. 1115 sa mu stalo niečo podobné ako sv. Pavlovi na ceste do Damašku. Bol vonku jazdiť na koni, náhle sa zmenilo počasie a zastihla ho búrka. Norbert nemal rád ťažkosti. Keby vedel, že ho zastihne búrka, nevydal by sa na cestu. Silný dážď, vietor a tma urobili svoje. Kôň sa splašil a zhodil Norberta na zem. Keď precitol, jeho prvé slová boli: „Pane, čo chceš, aby som urobil?“ Odpoveď počul Norbert vo svojom srdci: „Zanechaj zlo a rob dobro. Hľadaj a šír pokoj.“ Takto teda **prežil** sv. Norbert **hodinu svojho obrátenia**. Radikálne sa vzdal celého majetku, peniaze rozdal chudobným a ešte v tom istom roku sa stal kňazom. Niektorí – ako sa dalo čakať – ho začali

ohovárať a osočovať, keďže poznali jeho predošlý spôsob života. Norbert si však pokorou a jednoduchosťou získal rešpekt aj medzi tými, ktorí ním predtým opovrhovali. Šiel k pápežovi, aby dostal povolenie kázať a následne sa stal potulným kazateľom. Ako neúnavný bosý pútnik a kazateľ prešiel pešo Nemecko, Francúzsko a Belgicko. Ohlasoval pravú vieru. V snahe o obnovu kléru vysvetľoval najmä kňazom, veľkosť a vznešenosť ich povolania a najmä v nich prebúdzať lásku k Eucharistii.

Biskup v Laone chcel, aby mu sv. Norbert pomohol reformovať kanonikov v diecéze, ale tí ho neprijali, pretože bol podľa nich príliš prísny. Biskup sa však nechcel vzdať svojej myšlienky, a preto ponúkol sv. Norbertovi územie, na ktorom by mohol založiť vlastnú komunitu.

Rád premonštrátov bol založený počas vianočnej noci v r. 1120, a tak je sv. Norbert **patrónom bezdetných manželstiev a orodovníkom pre šťastný pôrod**.

Ohľadom založenia rádu existuje aj príbeh, podľa ktorého sv. Norbertovi, v jednom z videní, ukázala Panna Mária, v blízkosti francúzskeho mesta Laon, lúku s rozpadnutou kaplnkou: *Pratum demonstratum – Prémontré* a odovzdala mu aj biele reholné rúcho. Obe skutočnosti sa môžu prelínať, pravdou je, že v osamelom údolí Prémontré skutočne sv. Norbert začal žiť spoločne s kanonikmi, ktorí prijali prísne pravidlá. Tu založil prvý reformovaný kláštor, do ktorého vstupovali muži rôznych stavov, aby viedli apoštolský život podľa evanjelia. Postupne vzniklo až osem opátstiev a dva ženské kláštory. Podľa údolia dostali aj meno – premonštráti. V premonštránskom ráde máme **prvú zmienku o vzniku tretieho rádu** – teda laikov, ktorí žijú kláštorňu charizmu vo svete. Za sv. Norbertom prišiel ako žiadateľ o vstup do kláštora aj gróf Theobald. Sv. Norbert však usúdil, že gróf je skôr povolaný k životu v manželstve. Celkom ho ale neodmietol. Dal mu pravidlá, modlitby a škapuliar, ktorý si mal obliecť, aby bolo vidno, že je členom komunity.

V r. 1126 bol sv. Norbert vymenovaný **za biskupa do Magdeburgu**. Táto obnovená diecéza sa stala základňou **pre východnú misiu medzi Pobaltskými Slovanmi, Lužickými Srbmi, západnými Poliakmi, Moravanmi, Slováckmi a Slovincami**. Legenda hovorí, že vrátnik na biskupstve ho odmietol pustiť dnu, pretože si myslel, že to je žobrák. Keď zástup ľudí dosvedčil, že on je novým biskupom, sv. Norbert povedal vrátnikovi: „Vy ste mali pravdu. Som žobrák.“ Sv. Norbert sa snažil s láskou presadiť reformy, ktoré aj jemu samému v živote pomohli. Avšak ľudia to neprijali a takmer ho zavraždili. Norbert, zarmútený, že ľudia sa nechcú vzdať starých spôsobov, opustil mesto. Čoskoro ho však cisár a pápež zavolali späť.

Sv. Norbert sa osvedčil ako vplyvný prelát, ktorý sa často počas svojho života pohyboval medzi pápežom a cisárom. Po smrti pápeža Honória II., keď nastal rozkol pri voľbe nového pápeža, sa aj vďaka nemu podarilo uznať za pápeža prvého zvoleného – Inocenta II.

Sv. Norbert zomrel krátko po svojom menovaní za arcibiskupa na následky malárie v r. 1134 v Magdeburgu a bol pochovaný v kostole Panny Márie. V r. 1626, v dobe reformácie, boli jeho pozostatky prenesené do bezpečia Strahovského opátstva v Prahe.

Relikvie toho českého patróna sa nachádzajú v kaplnke sv. Uršuly v strahovskej bazilike Nanebovzatia Panny Márie. Časť z jeho pozostatkov sa uctieva aj v Xantene. Za svätého bol vyhlásený pápežom Gregorom XV. v roku 1621.

Apoštol Sviatosti Oltárnej

Sv. Norbertovi veľmi záležalo na tom, aby slávil každý deň sv. omšu v hlbokoj sústredenosti. Pre svoju veľkú lásku k Eucharistii mu patrí titul apoštola Sviatosti Oltárnej a v jeho vyobrazeniach ho vidíme s monštranciou.

V najstaršom životopise sú opísané aj niektoré zázraky, ktoré sa udiali v živote sv. Norberta v súvislosti s Najsvätejšou Sviatosťou.

11. apríla 1126 v Dóme sv. Kiliána vo Würzburgu, keď sv. Norbert prijal Kristovo Telo a Krv, pristúpila k nemu slepá žena a prosila o uzdravenie. Sv. Norbert sa k nej obrátil a dýchol na ňu vôňu konsekrovaného vína. V tom okamžiku sa slepej žene vrátil zrak. Tento zázrak vyvolal tak veľkú pozornosť, že mesto vyzvalo sv. Norberta, aby tu pre svoj mladý rád založil kláštor. A skutočne, po dvoch rokoch, bol založený kláštor v Oberzell.

Ďalší zázrak s najdrahšou Krvou Krista, o ktorom hovorí kronika opátstva Floreffé a dodatok k prvému životopisu sv. Norberta sa stal v kláštore tohto opátstva, ktoré sv. Norbert založil v r. 1121. Príbeh je opísaný takto:

Keď sv. Norbert s obvyklou sústredenosťou slávil v kostole opátstva vo Floreffé sv. omšu, bezprostredne pred svätým prijímaním uvidel na paténe s hostiou niekoľko kvapiek krvi. Ihneď zavolať brata Rudolfa, kostolníka, ktorý mu miništroval, a opýtal sa ho: „Vidíš to, čo ja?“

Ten mu odpovedal: „Áno otče, vidím kvapky krvi.“ Hlboko dojatý Norbert nedokázal zdržať slzy. Keď sa správa o tom zázraku rozšírila, vznikol práve v ráde premonštrátov doteraz prítomný liturgický zvyk - purifikovať omývaním nielen kalich, ale aj paténu.

Sv. Ladislav (1040-1095) je síce patrónom Sedmohradska, ale práve my, Slováci, mu vďačíme rozvoj a stabilitu kresťanstva na našom území. Žil a zomrel na našom území, pomáhal slovanským národom, viedol slovenské vojsko a zaslúžil sa o kanonizáciu prvých svätých nášho územia.

Pochádzal z arpádovského rodu, **bol** v poradí **siedmym uhorským kráľom**, synom maďarského kráľa Bélu I. a poľskej princeznej Ryksy (Rychezy). Narodil sa okolo roku 1040 v Poľsku, neďaleko Krakova, kde bol jeho otec vo vyhnanstve. Vyrastal v slovanskom prostredí a po nastúpení otca na kniežací stolec žil v Nitre. V roku 1077 ho šľachtici zvolili za uhorského kráľa. Bol úspešným panovníkom, ktorý rozšíril územie Uhorska, odrazil nájazdy nomádskych Pečenehov z východu a upevnil kresťanský poriadok v krajine. Bol azda najobľúbenejším panovníkom v celých uhorských dejinách. Vládal prísne. Medzi jeho prvé zákony patria nariadenia proti zlodejstvu v krajine a povinnosť chodiť do kostola a svätiť nedeľu. Tresty za nedodržanie boli prísne, v dnešnej dobe by sme ich považovali za kruté, avšak v 11.st. boli obrazom vtedajších zvyklostí. Zaslúžil sa o kanonizáciu viacerých uhorských kandidátov svätorečenia: kráľa Štefana, jeho syna Imricha, csanádskeho biskupa Gerharda, ale aj dvoch slovenských svätcov: Andreja Svorada a Benedikta. Založil niekoľko biskupstiev: záhrebské, nitrianske a iné. čím ukončil cirkevnú organizáciu Uhorska a upevnil postavenie kleru. Počas deväť storočí **bol prototypom rytierskeho kráľa** – ochrancu vdov a sirôt, spravodlivého vládcu svojich poddaných.

V zápase o udeľovanie cirkevných hodností (tzv. boj o investitúru) Ladislav podporoval pápežov proti nemeckému cisárovi Henrichovi IV. Preto sa postavil i za Henrichovho súpera Rudolfa Švábskeho, ktorého dcéru Adelaidu si vzal za ženu. Spolu mali tri dcéry, z ktorých najznámejšia je Priszka (Piroška). Vydala sa za Jána Coménia II. a prijala nové meno Irena. V manželstve mala osem detí. Po smrti manžela vstúpila do kláštora, ktorý dala vybudovať. Zomrela v chýre svätosti v Bitýnii roku 1133. Jej hrob sa nachádza v Chráme Hagia Sofia v Istanbule, kde ju znázorňuje mozaika z 12. st. Uctievaná je ako svätá.

Ladislav úspešne víťazil nad pokusmi napadnúť Uhorsko. Podporoval misionársku činnosť. Obnovil a postavil aj množstvo kláštorov a kostolov, poskytol náboženskú slobodu židom a mohamedánom. V roku 1091 išiel na pomoc sestre Helene, kráľovnej Chorvátska, proti vrahom jej manžela. Keď bezdetná zomrela, spojil Chorvátsko a Dalmáciu. Na synode v Szabolcs v roku 1092 sa zaslúžil o vydanie zbierky náboženských a civilných zákonov. Mal viesť prvú križiacku výpravu, ale tesne pred tým v r. 1095 zomrel v Nitre. Celé stáročia sa zachovalo pomenovanie tohto miesta Ladislavov vršok (dnes je tam kostol zasvätený sv. Ladislavovi - piaristi). Jemu bol zasvätený aj kňazský seminár v Nitre (18.st.) Pochovali ho, v ním založenom benediktínskom opátstve, na Šomodskom hrade. Neskôr **jeho telesné pozostatky preniesli do Varadínskej katedrály**, ktorú dal postaviť. Tu sú jeho relikvie aj dnes prístupné úcte veriacich. **Relikvie tohto významného uhorského svätca sa nachádzajú aj v meste Győr**, kam boli z Nagyvarádu prenesené v r. 1607. Počas jeho sviatku sa nesú v slávnostnej procesii. Od r. 2017 sa jeho **relikvia nachádza aj na Slovensku, vo farnosti Rajec**, kde si ju môžete uctiť počas tzv. Ladislavských hodov.

Sv. Ladislav **sa stal hrdinom legiend**, ktoré sa zachovali v kronikách. Legendárne scény zo jeho života sa stali obľúbenou témou nástenných malieb kostolov. Najčastejšie ho zobrazovali ako rytiera v boji so štítom, na ktorom bol dvojkriž. Od 14. storočia sa jeho postava objavovala na minciach a jeho sochy spolu so sv. Štefanom sú súčasťou výzdoby starších kostolov. Sv. Ladislav patril k najväčším ctiteľom Panny Márie a tradícia hovorí, že jej zasvätil svoje kráľovstvo. Za svätého ho vyhlásil v r. 1192 pápež Celestín III.

Kostol sv. Ladislava v Kraskove

Svätý Ladislav **mal dôverný vzťah k Slovensku**, ktoré ešte v čase jeho panovania bolo údelným kniežatstvom uhorskej koruny. Na rôznych miestach Slovenska bola úcta k nemu veľmi živá. Dokazujú to mnohé sakrálné výtvarne prejavy, najmä nástenné malby.

Zachovali sa aj legendy o sv. Ladislavovi, ktoré poukazujú na jeho hlbokú kresťanskú vieru a mimoriadnu nábožnosť. Jediným freskovým spôsobom ich predstavuje dnes už evanjelický, ale pôvodne katolícky **kostol (asi sv. Ladislava) v Kraskove**. Kostolík z prvej polovice 14. storočia je dominantou obce i krajiny a súčasne ide o jednu z najhodnotnejších ukážok stredovekého nástenného maliarstva na Slovensku. V prípade, že sa rozhodnete zájsť počas letných prázdnin aj do Rožňavskej diecézy, odporúčame Vám jeho návštevu.

Legenda o vyvieracke sv. Ladislava v Slovenskom krase, pri obci Debraď na východnom Slovensku: *Za čias jeho vlády sa stalo, že do Uhorska vtrhli Rusi, spustošili niekoľko dedín a miest a vrátili sa domov s veľkou korisťou. Kráľ Ladislav Rusom vypovedal vojnu a tiahol do boja s veľkým vojskom. Keď tiahli popri Jasove, vojakov trápil príšerný smäd, ktorý bol taký veľký, že v utrpení začali nariekať. Ich krik začul aj vodca Tatárov a veľmi posmešne sa opýtal kráľa Ladislava: „Hej, nože počuj, kráľu, prečože tak revú tvoji vojaci?“*

„Pretože sa chcú stretnúť s tebou v boji“ – odpovedal kráľ. Ale kým mohlo dôjsť k boju, kráľ sa obrátil k Bohu a prosil, aby mohol občerstviť zoslabnutých vojakov. Boh vyslyšal jeho modlitbu a zo skaly vytryskol prameň vody, s ktorou si vojaci utíšili svoj smäd, a tak si zachránili svoje životy. Neďaleko tohto miesta dnes stojí zaujímavý rastlinný kostol sv. Ladislava (viac: Pútnický list č. 09/2018)

zdroje: www.lumendelumine.cz, www.zivotopisysvatych.sk, www.knv.rimkat.sk, www.farnostrajec.sk, www.dlhanadoravou.sk, www.apsida.sk

Sviatok Božieho Tela a Krvi

Oficiálne sviatok slávime v celej Cirkvi od roku 1264, kedy ho bulou Tranziturus ustanovil pápež Urban IV. Urobil tak hlboko dotknutý eucharistickým zázrakom v Bolsene. Spočiatku sa slávnosti konali len v kostole, lebo prvotný sviatok bol bez procesie. Prvá procesia sa konala v roku 1274 v Kolíne (Nemecko). V našich krajoch sa objavil tento zvyk už v roku 1290. Pápež Ján XXII. (r. 1316 - 1334) zaviedol úpravu, aby sa slávnosť Božieho tela konala so sprievodom, pri ktorom sa má ulicami niesť Sviatosť oltárna. K histórii sviatku Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi treba ešte dodať, že pôvodne od roku 1264 to bol sviatok Božieho tela. V roku 1849 pápež Pius IX. po šťastnom návrate do Ríma ustanovil aj sviatok Predrahej krvi, ktorý sa slávil 1. júla až do reformy rímskeho kalendára Druhý vatikánsky koncil spojil sviatok Božieho tela so sviatkom Predrahej krvi do jedného sviatku, lebo ide o tú istú Eucharistiu a to isté Kristovo telo, aj keď prítomné pod dvoma spôsobmi. Slávenie tohto sviatku nám aj v súčasnosti chce pripomínať veľké tajomstvo Kristovej lásky k nám.

Ctitelia Eucharistie

Sv. Juliana z Liège z cisteriánskeho kláštora na vrchu Kornillon. Táto mníška venovala všetok svoj voľný čas návšteve a poklone Oltárnej sviatosti v kostole. Niekoľko ráz vo vytržení videla jasný mesiac s tmavým pruhom, o ktorom ju sám Spasiteľ poučil, že tienisté miesto na mesiaci znamená, že v cirkevnom roku chýba ešte jeden sviatok, ktorým by sa uctievala Sviatosť lásky. Viac rokov držala Juliana svoje videnie v tajnosti, až ho konečne prezradila luttíškemu biskupovi Róbertovi, ktorý v r. 1247 povolil sláviť sviatok Božieho Tela v biskupskom chráme sv. Martina v Liège.

Sv. Tomáš Akvinský je ďalší svätec, ktorý sa významnou mierou zaslúžil o úctu Najsvätejšej Eucharistie. Sám je známy tým, že napriek svojej učenosti a múdrosti, dokázal veľmi dlho rozjímať o tajomstve Eucharistie. Napísal niekoľko oslavných hymnov, ktoré doteraz Cirkve používa ako piesne alebo hymny k oslave Sviatosti Oltárnej. Od pápeža dostal poverenie, aby napísal oficium, ktoré dostalo pomenovanie „zlatá brošňa“ jeho spisov.

sv. omša v Bolsene

Eucharistický zázrak v Bolsene (r.1263): Nemecký kňaz Pleogit, dejepisec 13. storočia mal pochybnosti o Eucharistii, no neustále prosil Boha vrúcnymi modlitbami, aby mu dal nejaké znamenie, ktorým by mohol odohnať každú pochybnosť svojej mysle. Pleogit absolvoval púť do mesta Bolseno. V kostole sa rozhodol nemecký pútnik slúžiť svätú omšu. Keď slúžil sv. omšu a držal konsekrovanú (premenenú) hostiu vo svojich rukách nad kalichom, zrazu sa hostia ukázala viditeľne ako živé telo, obklopená hojnou červenou krvou až na tú čiastočku, ktorú zakrývali jeho prsty. Po tomto zázraku nemeckému kňazovi zmizli z mysle všetky jeho pochybnosti a získal istotu. V Bolsene, v kostole sv. Kristíny, kde sa zázrak stal, možno ešte stále vidieť štyri mramorové kusy oltára, na ktorý padli kvapky najsvätejšej krvi: tri sú upevnené pod sklom a štvrtý je pohyblivý a každý rok ho nosia v procesii Božieho tela.

Eucharistický zázrak v Košiciach (asi pol. 14.st.) dnes už patrí skôr k tým zabudnutým, avšak za vlády kráľa Ľudovíta I. Veľkého (1342-1382) priniesol súčasnej metropole východného Slovenska veľkú pútnickú popularitu a všeobecný rozvoj. On je aj príčinou prečo v Košiciach vyrástol taký monumentálny Dóm sv. Alžbety, ktorý je dnes najvýchodnejšou gotickou katedrálou v Európe. Eucharistický zázrak sa totiž udial na tomto mieste, v starom kostole sv. Alžbety. Prvý, pôvodne románsky kostol, ktorý bol najskôr zasvätený sv. Michalovi, vznikol asi v pol. 11. storočia. Keď sa v 13. st. sa stala vplyvom nemeckých obyvateľov, sv. Alžbeta patrónkou mesta, bol kostol premenovaný a zasvätený sv. Alžbete. Následne ho upravili do gotického štýlu a od roku 1283 kostol nesie titul Dóm sv. Alžbety. Asi v pol.14. st. tu miestny kňaz pri svätej omši nedopatrením rozlial na korporál – biele plátno, ktoré sa používa pri slávení sv. omše, konsekrované víno, čiže Svätú krv, pričom sa nevyvetliteľne, bez ľudského pričinenia, vytvoril obraz Kristovej tváre. Miesto aj zázrak oficiálne potvrdzuje odpustková bula pre Košice z roku 1402, vydaná rímskym pápežom Bonifácom IX. Udelenie odpustkov (počas sviatku sv. apoštolov Filipa a Jakuba a nasledujúce 3 dni) bolo na svoju dobu mimoriadne štedré a Košice boli postavené na úroveň frekventovaných a významných pútnických lokalít ako Benátky a Assisi. K relikviám Svätej krvi prichádzali do Košíc tisíce pútnikov a často aj uhorskí panovníci. Pútnici nehľadali iba ľudovú zbožnosť, ale najmä vnútorné obrátenie. Davy pútnikov, medzi ktorými boli aj králi, napr. Žigmund Luxemburský, povznášali mesto nielen duchovne. Pravdepodobne v r. 1380 bola dokončená kaplnka sv. Michala a odborníci predpokladajú, že relikvia Kristovej Krvi bola prenesená práve na toto miesto. Neskôr sa pokračovalo aj s prestavbou dómu, ktorá bola zakončená v r. 1508. Relikvie sa naposledy oficiálne spomínajú v r. 1604. Ich kult zanikol s príchodom a šírením reformačných myšlienok. Počas náboženských vojen v 17. stor. sa vzácny relikviár stratil. Z nástennej niky v južnej veži bola vybratá drevená skrinka, ktorá relikvie pietne uschovávala. Postupom času sa zabudlo aj na funkciu relikviárovej miestnosti i na pôvodné poslanie južnej empory Dómu sv. Alžbety, miesta, kde boli relikvie vystavované a verejne uctievané.

Znovuobjaveniu dejín o eucharistickom zázraku pomohli rozsiahle rekonštrukcie chrámu. Prvá sa konala v r. 1877-1896, ďalšia v r. 1978-2014. Počas reštauračných prác sa v r. 1999 našiel v sklade mestskej fary barokový obraz s eucharistickým zázrakom. V roku 2000 ho zverejnil profesor Peter Zubko. Miesto v južnej veži, kde boli uložené relikvie, objavil a v roku 2009 publikoval Tim Juckes.

Existuje údajne 132 miest, kde sa v dejinách Cirkvi uskutočnili eucharistické zázraky. V Taliansku sa ich odohralo 69, mimoriadnych je 16, niektoré nájdete aj tu:

V TALIANSKU	VO SVETE
LANCIANO, okolo r. 700	SCETE (Egypt), 3. až 5.stor.
TRANI – Kostol sv. Ondreja, r. 1000	PALESTÍNA (sv. Mária Egypťská),
FERRARA - Santa Maria in Vado, 28. 3. 1171	BETTBRUNN (Nemecko), r.1125
ALATRI – Kostol sv. Pavla, r. 1228	AUSBURG (Nemecko), r.1194 – 1199
FLORENCIA – Kostol sv. Ambróza	SAN JUAN DE LAS ABADESAS (Španielsko, východné
BOLSENO, 1263	PARÍŽ, r. 1290
OFFIDA, r. 1273	GŁOTOWO (Poľsko), r. 1290
VALVASONE, r. 1294	SANTARÉM (Portugalsko), 13.st.
CASCIA, r. 1330	HERKENRODE-HASSELT(Belgicko), 25. 7. 1317
BAGNO DI ROMANGA, r. 1412	WALLDŮRN (Nemecko), r. 1330
TURÍN, r. 1453	STIPHOUT(Holandsko), r. 1342
ASTI , r. 1535	LUDBREG (Chorvátsko), r. 1411
MORROVALLE, r. 1560	ZARAGOZA (Španielsko), r. 1427
VEROLI, 26. 3. 1570	PRESSAC (Francúzsko), r. 1643
RÍM, r. 1610	ONIL (Španielsko), r. 1824
SIENNA, r. 1730	SAINT ANDRÉ DE LA RÉUNION
SCALA r. 1732	CHIRATTAKONAM, TRIVANDRUM, (India), 5.5.2001
PATIERNO, r.1772	SOKÓŁKA (Poľsko), 12.12.2008

Odporúčame prečítať si: *Eucharistické zázraky vo svete*, vydalo Studio LUX, 2017

300 stranovú knihu s plnofarebnými fotografiami napísal chlapec - Carlo Acutis, ktorý v r. 2006 zomrel ako 15-ročný na leukémiu a bol veľkým nadšencom internetu. Počas svojho života vytvoril medzinárodnú virtuálnu výstavu o eucharistických zázrakoch a na jej základoch vznikla táto knižka. Úvod do knihy napísal kardinál a generálny vikár štátu Vatikán, Angelo Comastri. Kniha je dostupná na Slovensku i v Čechách.

zdroj: www.saints.svetlonevidiacim.sk , www.doverujem-a-verim.blogspot.com, www.starabystricafara.sk, www.zivotopisysvatych.sk, www.magnifikat.sk, www.webmagazin.teraz.sk, www.kosice.korzar.sme.sk, www.sk.wikipedia.org www.databazeknih.cz, www.zachej.sk

GENIUS LOCI... Miesto modlitby a bezpečia (o kostolíku na Senderove)

Genius loci je nová rubrika Pútnického listu. Pozývame Vás tvorte ju s nami.

Keď niekomu v mojej rodine poviem, že sa za neho pomodlím, tak sa zatvári, akoby som mu práve oznámila, že sa mu chystám rozdrviť malíček na nohe. Približne taký úžitok od toho očakáva. Nezvyknem úmysl svojich modlitieb zverejňovať, ale sú isté životné situácie, keď je to jediné čím môžem vyjadriť svoju účasť. Nerada by som modlitbu zneužívala ako štít pred praktickou pomocou. Ale život prináša chvíle, keď sú naše ruky zviazané. Nemôžem tvrdiť, že moje modlitby vždy pomohli, ale s pokojným svedomím môžem povedať, že neviem o tom, že by boli niekedy ublížili.

Snažím sa ľuďom vysvetliť, že môžu moju modlitbu vnímať, ako len chcú. Pre mňa je to priestor, kedy sa moje myšlienky sústredia len na tohto človeka. Nehrozí, že by som v chaose dňa na jeho úzkosť, strach, bolesť úplne zabudla. Keď sa za niekoho modlím, myslím na neho. Je to zhmotnená myšlienka, túžba pomôcť, byť tu pre neho. Čo sa nie vždy dá. Modlitba sa mi stala priestorom na stíšenie, túžbu, nádej, hodnotenie, ale aj vyjadrenie vlastnej zlosti, bezmocnosti, hnevu a strachu. O seba, aj blízkych. Niekedy skutočne nič iné neostáva.

Dar reči sme každý dostali v inej miere. Mne bolo nadelené veľmi zlomyseľne, keď trochu súvislejšie mi bolo dopriate vyjadriť sa len v písomnom prejave (aj to nie vždy). Inak sa mi slová bijú na jazyku s vervou indiánskeho bojovníka. Občas vyjde slnko nad prériu a slová plynú ako symfónia a občas je to kucapaca par excellence.

Podobne je to v modlitbe. Keď sa zadarí, tak sú obsah aj forma také brilantné, že by Vatikán nestíhal udeľovať imprimatur, no sú chvíle, keď musí Duch Svätý nasadiť všetky svoje tlmočnické páky, aby vôbec vedel zaradiť moju prosbu do príslušného chlievika. A tieto rozdiely sa zvyknú veľmi výrazne prejavovať v závislosti od prostredia.

Stratená v lavici katedrály, pod prísny dohľadom kamenných či mozaikových očí zrazu neviem, kde sa mi rozsypali všetky slová. Snažím sa sústrediť na jednu vec, obraz či sochu, ale keďže stále musím kútikom oka alebo aspoň sluchom vnímať pravidelné cvakanie fotoaparátu, dlho mi to nevydrží.

Keď môj nič netušiaci zdroj bezpečia náhodou mení objektív a v obrovskom priestore sa rozhostí ticho, aj moje slová utíchnu. Vtedy príde na rad modlitbová barlička. Ťahák. Písané slovo dáva istotu. Čítam, sústredím sa, drvím môj pestrofarebný cestovateľský drevený ruženček. Jediná šanca. Ale však účel svätých prostriedky.

Občas zalistujem aj v nadčasovom JKS. S úsmevom, pripomínajúc si búrlivejšiu debatu z mojej birmovnej prípravy, keď som si dovolila verejne priznať, že ma všetok jeho obsah neprivádza k hraniciam blaha. Z úcty k jeho historickej hodnote (ako často vyslovujeme slová, o ktorých vieme, že ich šepkali ľudia aj pred stovkami rokov?) a tiež ako dar babinke do neba, ktorá pre zmenu sa nevedela modliť nijak inak, prednesiem v plnej vážnosti a krehkej dôvere litanie, modlitby či nábožné vzdychy za chorých.

Ale barlička, ktorú si svedomite nesiem, je moja osobná zbierka modlitieb, myšlienok, prosieb, ktoré ma oslovili alebo aj vzišli z mojej vlastnej duše, teraz zvečnené na papieri. Sedím (kľačať zvyknem len krátko, som dosť pohodlný kresťan s kolenami - protestantmi), očami prechádzam slová a s odobrením srdca vysielam textovú správu do neba.

Ak sú myšlienky príliš neposlušné a odbiehajú aj od autority písma, šepkám si v tichu; podľa toho, či tým neskrížim modlitbový prúd niekoho ďalšieho. Inak to jednoducho nejde. Vzdať sa a odísť bez toho, že by som sa čo len pokúsila nadviazať spojenie, je ako prísť na návštevu a ani sa nepozdraviť. Duchovná nezdvorilosť mi veru veľmi neprospieva.

Pred časom sme boli na Zemplíne. Doplňiť zbierku sakrálnych trofejí, aj ju trochu aktualizovať. Samozrejme sme nemohli obísť ani Zemplínsku šíravu. Nad jej pokojnou hladinou, už lesom chránené je miesto, ktorého pomenovanie - Senderov - ma ani obzvlášť nenadchlo ani neznechutilo. Viac zabrala informácia o obnovených základoch kostola. Lepšie recenzie mi netreba. Kochala som sa výhľadom, blahorečila všetkým, čo sa pričínili o všetko okolo nás, a tiež som upokojila telo aj dušu na pár slov „hostiteľovi.“ Pokojná, slobodná, ľahostajná k tomu, kde sa poneviera môj putovnícky aj životný partner. Nestriehla som po zvuku fotoaparátu. Nebolo prečo. Cítila som sa bezpečne. Slová vo mne vrelí a nebolo to len tým, že teplota vzduchu takmer vrela tiež. Sypalo sa to zo mňa ako zbožie z vreca. V duši, na perách, občas aj so spevom. Vybavené. Aj keď knižka spokojne odpočívala v plecniaku.

Zvláštne? A možno ani nie. Neraz mi bolo povedané v súvislosti s duchovnými záležitosťami, že miesto nie je dôležité. S pokorou priznávam, že pre mňa je. Nie je najdôležitejšie, ale nepripisovať mu žiadny význam, to by som klamala sama sebe. Možno tam hore na "ústredí" nebudú prikladať žiadny význam tomu, odkiaľ prišla modlitba, a tiež myslím, že to nebude mať žiadny dopad na jej vybavenie, ale ja - ako odosielateľ - budem vnímať tento rozdiel. Za každú cenu chcem túto cennú zásielku zasielať tak, aby bola hodná seba samej. Aj keď si občas musím trochu pomôcť.

Autor: Alexie

foto: www.apsida.sk

Pútnický list vydáva Asociácia pútnických organizácií
Farský úrad, 913 31 Skalka nad Váhom I/41
ISSN 2644-4526

Texty pripravili: Mgr. Mária Prekopová, Mgr. Žaneta Šušoliová, Alexandra Podolinská

Fotografie: František Turanský (Sološnica), dreamstime.com, wikipedia.org • Grafické spracovanie: Alfa a Omega, s.r.o.

Obrázky a zdroje: Omša v Bolsene: www.zivotopisysvatych.sk, Kraskovo: www.apsida.sk, Relikvia sv. Ladislava: www.farnostrajec.sk, Margita: www.emmanuel.cz

Svoje postrehy, rady a pripomienky posielajte na: putnickemiesta@gmail.com

NEPREDAJNÉ, VOĽNE ŠÍRITEĽNÉ

Pozvánka na púť:

Druhou púťou, ktorú Vám dávame do pozornosti ako členovia Asociácie pútnických organizácií, je júlové putovanie Svätajakubskou cestou na Slovensku.

Projekt rozvoja tejto medzinárodnej pútnickej trasy aj na našom území realizuje člen APO - OZ Priatelia Svätajakubskej cesty na Slovensku - Camino de Santiago. V júli máte možnosť prejsť, spoločne s pútnikmi zo španielskej Compostely, časť slovenskej trasy, a to z Banskej Štiavnice do Bratislavy, kde bude na sviatok sv. Jakuba - 25. júla o 18.00 spoločná sv. omša. V závere putovania sa pripoja aj pútnici z Rakúska a púť sa zakončí pútnickou sv. omšou vo Viedni. Nakoľko ide o viacdennú púť, môžete „na vlastnej koži prežiť“ čo znamená dlhšie putovanie. Pripojiť sa dá aj na jeden deň či víkend, záleží od Vašich možností. Kratšie úseky sú vhodné aj pre deti či starších ľudí.

Bližšie informácie radi poskytnú organizátori putovania.

SPOZNAJ SLOVENSKÉ CAMINO VLASTNÝMI NOHAMI 12. - 28. júl 2019

ZAHÁJENIE V BANSKEJ ŠTIAVNICI

12. júl (piatok)
príchod do
B. Štiavnice (nocľah)

13. júl (sobota)
B. Štiavnica—Vysoká

14. júl (nedeľa)
Vysoká—Nová Baňa

15. júl (pondelok)
N. Baňa—H. Beňadik

KONTAKT INFO

OZ Priatelia
Svätajakubskej cesty
na Slovensku
—Camino de Santiago

info@caminodesantiago.sk
+421903452418

ZAHÁJENIE V HRONSKOM BEŇADIKU

15. júl (pondelok)
príchod do
H. Beňadiku (nocľah)

16. júl (utorok)
H. Beňadik—
Topoľčianky

17. júl (streda)
Topoľčianky—Jelenec

18. júl (štvrtok)
Jelenec—Nitra

19. júl (piatok)
Nitra—Veľké Zálužie

20. júl (sobota)
Veľké Zálužie—Sereď

21. júl (nedeľa)
Sereď—Trnava

ZAHÁJENIE V TRNAVE

22. júl (pondelok)
Trnava—Budmerice

23. júl (utorok)
Budmerice—Pezinok

24. júl (streda)
Pezinok—Marianka

25. júl (štvrtok)
Marianka—Bratislava
o 18,00
pútnická sv. omša

POKRAČOVANIE DO VIEDNE

26. - 28. júl
Bratislava-Viedeň
pútnická
sv. omša

